บทความวิจัย

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่

เรวัต สุนทรวิภาต* สมนึก วิสุทธิแพทย์ และ ธีรวุฒิ บุณยโสภณ
ภาควิชาการพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรมและทรัพยากรมนุษย์ คณะพัฒนาธุรกิจและอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ปรีดา อัตวินิจตระการ
กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

* ผู้นิพนธ์ประสานงาน โทรศัพท์ 08 1914 2876 อีเมล: rawat_stp@yahoo.com
DOI: 10.14416/j.kmutnb.2020.06.008
รับเมื่อ 9 กรกฎาคม 2562 แก้ไขเมื่อ 25 กรกฎาคม 2562 ตอบรับเมื่อ 27 กรกฎาคม 2562 เผยแพร่ออนไลน์ 24 มิถุนายน 2563
© 2020 King Mongkut's University of Technology North Bangkok. All Rights Reserved.

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สมัยใหม่ เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สมัยใหม่ และเพื่อสร้างคู่มือการใช้รูปแบบพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สมัยใหม่ กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สมัยใหม่ในเขตพื้นที่ EEC ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สมัยใหม่ที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบหลัก และมี 30 องค์ประกอบย่อย ที่ทั้งหมดจะส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ โดยแต่ละองค์ประกอบหลักจะมีองค์ประกอบย่อยที่สำคัญสูงสุดดังนี้ 1) ด้านการจัดการเทคโนโลยีสมัยใหม่ คือ การเลือกใช้สื่อในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\overline{X}$ = 3.93) 2) ด้านการจัดการการเงิน คือ มีความรู้ความสามารถบริหารการเงินให้เป็นไปตามแผนงาน ($\overline{X}$ = 3.85) 3) ด้านแผนกลยุทธ์องค์กร คือ มีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินแผนกลยุทธ์ให้บรรลุตามเป้าหมาย ($\overline{X}$ = 4.72) 4) ด้านทัศนคติและคุณลักษณะ คือ การมีบุคลิกภาพและการแต่งกายที่ดี ($\overline{X}$ = 4.57) 5) ด้านบริหารทรัพยากรบุคคล คือ การสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดีมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ($\overline{X}$ = 4.25) และ 6) ด้านการบริหารการปฏิบัติงาน คือ มีความสามารถในการสื่อสารชัดเจนถูกต้องและเหมาะสม ($\overline{X}$ = 3.98) โดยผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สมัยใหม่ 6 องค์ประกอบหลัก และมี 30 องค์ประกอบย่อย ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.30) สำหรับคู่มือการใช้รูปแบบสมรรถนะผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สมัยใหม่ ที่จัดทำโครงสร้างและขอบข่ายเนื้อหาของหลักสูตรจำนวน 6 หลักสูตร รวม 44 ชั่วโมง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเป็นไปได้ในการนำไปประยุกต์ใช้พัฒนาสมรรถนะได้ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.50)

คำสำคัญ: การพัฒนาสมรรถนะ ผู้บริหารและธุรกิจอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ ธุรกิจอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สมัยใหม่

การอ้างอิงบทความ: เรวัต สุนทรวิภาต สมนึก วิสุทธิแพทย์ ธีรวุฒิ บุณยโสภณ และ ปรีดา อัตวินิจตระการ, "รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่," *วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ*, ปีที่ 30, ฉบับที่ 3, หน้า 547–555, ก.ค.–ก.ย. 2563.

วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ปีที่ 30, ฉบับที่ 3 ก.ค.–ก.ย. 2563
The Journal of KMUTNB., Vol. 30, No. 3, Jul.–Sep. 2020

Research Article

Competency Framework Development for Managerial Personnel within the Modern Automotive Industry

Rawat Soontornwipat*, Somnoek Wisuttipaet and Teravuti Boonyasopon
Department of Industrial Business and Human Resource Development, Faculty of Business and Industrial Development, King Mongkut's University of Technology North Bangkok, Bangkok, Thailand
Preeda Attawinijtrakan
Bureau of Industrial Economics Research, Office of Industrial Economics, Ministry of Industry, Bangkok, Thailand

* Corresponding Author, Tel. 08 1914 2876, E–mail: rawat_stp@yahoo.com DOI: 10.14416/j.kmutnb.2020.06.008
Received 9 July 2019; Revised 25 July 2019; Accepted 27 July 2019; Published online: 24 June 2020
© 2020 King Mongkut's University of Technology North Bangkok. All Rights Reserved.

Abstract

This objectives of the study were 1) to investigate managerial skills and competencies required for managerial staff within the modern auto parts industry; 2) to develop a generic competency framework for the targeted personnel; and 3) to create a managerial competency development handbook to provide guidance and support to targeted individuals in the modern auto parts industry. The sampling population contains specialists and managers of modern auto parts manufacturers located in Thailand's Eastern Economic Corridor. As results, the developed competency model comprises 6 principal components and 30 sub-elements. The competency model is expected to improve the managers' skills and performance so they can achieve career advancement. The 6 distinct elements of the models contain these skills and competencies: 1) innovation and technological, M=3.93; 2) financial management, M=3.85; 3) strategic management, M=4.72; 4) positive attitude and pleasant personality, M=4.57; and 5) human resource management capacity to create productive working environment, M=4.25; and 6) operational efficiency to facilitate cross-functional communication and all stages of operations (M=3.98). Apart from these basic elements, the competency model for effective administrative performance was found to include 30 sub-components. The model appropriateness was approved in a high level (M=4.30). The 6 competency-based development courses containing 44 instructional hours were devised to boost the managers' desired capabilities and skills. Finally, the handbook practicality and justification for further implementation was strongly endorsed (M=4.50).

Keywords: Competency Framework Development, Managerial Personnel within the Modern Automotive Industry, Modern Auto Parts Industry- Related Business

Please cite this article as: R. Soontornwipat, S. Wisuttipaet, T. Boonyasopon, and P. Attawinijtrakan, "Competency framework development for managerial personnel within the modern automotive industry," *The Journal of KMUTNB*, vol. 30, no. 3, pp. 547–555, Jul.–Sep. 2020 (in Thai).

1. บทนำ

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา การแข่งขันในภูมิภาคเอเชียเพิ่มขึ้นมาก แต่ประเทศไทยปรับตัวช้า ทำให้มีการเจริญเติบโตเป็นไปในลักษณะถดถอย ขณะที่ประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียได้มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ดังจะเห็นได้จากอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจไทยต่ำที่สุดในอาเซียนใน 2 ปี ติดกัน (พ.ศ. 2556–2557) มูลค่าการส่งออกที่ขยายตัวลดลง ความถดถอยนี้มีสาเหตุสำคัญมากจากประเทศไทยขาดความมุ่งมั่นอย่างจริงจังและต่อเนื่องที่จะเร่งลงทุน ทำให้ประสิทธิภาพการผลิตและความสามารถในการแข่งขันกลายเป็นปัญหาหลักในโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไทย เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2559 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการสำหรับข้อเสนอของกระทรวงอุตสาหกรรมในเรื่อง “10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย: กลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต” โดยอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ (Next-Generation Automotive) ถือเป็นอุตสาหกรรมเป้าหมายที่รัฐเร่งให้การส่งเสริม

อุตสาหกรรมประกอบรถยนต์เป็นอุตสาหกรรมสาขานำ (Leading Industry) ที่สามารถสร้างเครือข่ายอุตสาหกรรมสนับสนุนที่สร้างงานอาชีพให้กับประชากรของประเทศหลายล้านคน เช่น อุตสาหกรรมเหล็กและโลหะการ อุตสาหกรรมแบตเตอรี่ อุตสาหกรรมยางรถยนต์ อุตสาหกรรมกระจก อุตสาหกรรมอะไหล่รถยนต์ อุตสาหกรรมสีรถยนต์ อุตสาหกรรมงานหล่อโลหะ อุตสาหกรรมไฟฟ้ารถยนต์ เป็นต้น ซึ่งสามารถสร้างงานเพิ่มขึ้นช่วยส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดย พบว่าประเทศไทยส่งออกรถยนต์และอะไหล่จำนวนเพิ่มมากขึ้น (ดังรูปที่ 1 และรูปที่ 2) และขยายตัวอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านการผลิต การตลาด การจ้างงาน การพัฒนาเทคโนโลยี และความเชื่อมโยงต่ออุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่นๆ รวมทั้งการลงทุนในประเทศ ประเทศไทยถือเป็นฐานการผลิตของผู้ผลิตยานยนต์ทั่วโลก และเป็นฐานการผลิตรถยนต์พิกอัปและรถจักรยานยนต์อันดับต้นๆ ของโลก

ด้วยสถานการณ์เศรษฐกิจโลกในปัจจุบันส่งผลให้เกิดการชะลอตัวในธุรกิจต่างๆ รวมถึงธุรกิจยานยนต์เองที่มีการชะลอตัวลงเช่นกัน แม้ว่าอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์นั้นจะมีมูลค่าเพิ่มขึ้นกว่า 18.8 ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐอเมริกาในช่วงระหว่าง พ.ศ. 2559–2566

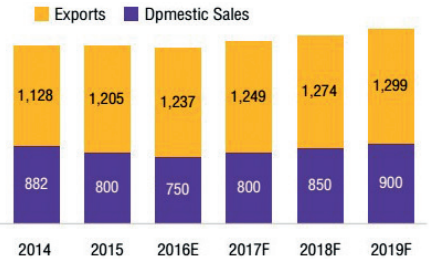

รูปที่ 1 ยอดการผลิตรถยนต์ในประเทศ : พันคัน (สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย 2560)

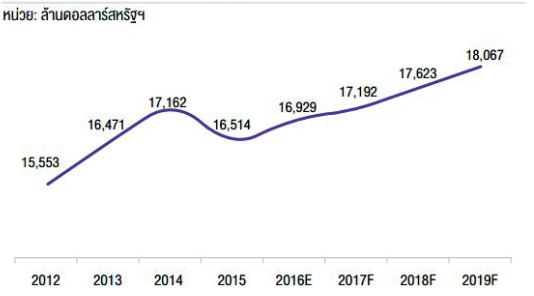

รูปที่ 2 ยอดการผลิตรถยนต์ในประเทศ : พันคัน (สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย 2560)

จากรายงานของ PWC ผู้ให้บริการและการปรึกษาดำเนินธุรกิจระดับโลก ได้นำเสนอข้อมูลและวิสัยทัศน์ที่มองไกลไปถึงปี 2050 ภายใต้ชื่อ ‘The Long View: How will the global economic order change by 2050’ หรือวิสัยทัศน์ระยะยาว สำหรับการเปลี่ยนแปลงของลำดับเศรษฐกิจโลกใน ศ.ศ. 2050 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงตลาดใหม่ที่เป็นกลุ่มผลักดันเศรษฐกิจเกือบทุกสาขาธุรกิจให้เกิดการเติบโต โดยคาดว่าประเทศจีนจะมีขนาดเศรษฐกิจที่ใหญ่ที่สุดในโลก ประมาณ 20% ของ GDP โลก และตามมาด้วยประเทศอินเดียที่มีสัดส่วน 15%

การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืนจะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาคนหรือทุนมนุษย์ให้เข้มแข็ง พร้อมรับ

การเปลี่ยนแปลงโลกในยุคศตวรรษที่ 21 และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคนทั้งในเชิงสถาบัน ระบบโครงสร้างของสังคมให้เข้มแข็ง สามารถเป็นภูมิคุ้มกันการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อย่างไรก็ตามสถานการณ์การพัฒนาที่ผ่านมาส่งผลกระทบต่อคนและสังคมไทยหลายประการ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะ ผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ เพื่อศึกษารูปแบบของสมรรถนะ (Competency Model) เป็นอย่างไรและมีแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะต่างๆ เหล่านี้ได้อย่างไรและเป็นการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในการนำประเทศไทยก้าวไปสู่ยุคอุตสาหกรรม 4.0

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะ ผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สมัยใหม่ 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหาร ธุรกิจอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สมัยใหม่ และ 3) เพื่อสร้างคู่มือการใช้รูปแบบสมรรถนะผู้บริหาร ธุรกิจอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สมัยใหม่

2. วิธีการวิจัย

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานประกอบการ ผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สมัยใหม่ ได้แก่ ผู้จัดการโรงงาน ผู้ช่วยผู้จัดการโรงงานและผู้จัดการแผนกในโรงงานประกอบรถยนต์ที่ปฏิบัติงานในกลุ่มอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สมัยใหม่ ที่มีพนักงานตั้งแต่ 200 คน ขึ้นไป เป็นโรงงานที่ตั้งมาแล้วไม่ต่ำกว่า 5 ปี ในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก BOI ได้กลุ่มตัวอย่าง โดยการคัดเลือกแบบสุ่มตัวอย่างแบบทาโร่ ยามาเน่ (Yamane) จำนวน 350 คน

2.2 ขั้นตอนการวิจัย

แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงาน โดยมีขั้นตอนการวิจัย 7 ขั้นตอน

1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินการวิจัยเบื้องต้น สัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อสร้างเครื่องมือตรวจสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ

2) เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้เชี่ยวชาญ

3) สร้างแบบสอบถามตรวจสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของแบบสอบถามและทดลองใช้แบบสอบถาม

4) เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สมัยใหม่ ในเขตพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง ที่มีพนักงานตั้งแต่ 200 คนขึ้นไป

5) วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) เพื่อหาองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่

6) พัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สมัยใหม่

7) สัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group) เพื่อตรวจสอบองค์ประกอบและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ

ระยะที่ 2 พัฒนาคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ โดยมี 3 ขั้นตอน ดังนี้

1) สร้างร่างคู่มือเพื่อใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานประกอบการ กลุ่มอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สมัยใหม่

2) สัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่

3) ปรับปรุงคู่มือตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.3.1 แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง สำหรับใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ

2.3.2 แบบสอบถามสภาพการณ์ ความต้องการจำเป็นของรูปแบบการบริหารที่พึงประสงค์และองค์ประกอบรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานประกอบการ กลุ่มอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สมัยใหม่

2.3.3 แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบจากการประชุมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อใช้บันทึกข้อมูลที่ได้จากการประชุมสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบองค์ประกอบรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สมัยใหม่

2.3.4 แบบประเมินความเป็นไปได้ของการนำคู่มือไปประยุกต์ใช้ จากการประชุมสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิในการปรับปรุงคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สมัยใหม่

2.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.4.1 จำนวนและค่าร้อยละ (Percentage) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล

2.4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้ในการวิเคราะห์และอธิบายระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่

2.4.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ใช้ในการวิเคราะห์และอธิบายองค์ประกอบสมรรถนะในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่

3. ผลการวิจัย

3.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 70.3 อายุอยู่ระหว่าง 46–55 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.4 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 62.3 และมีประสบการณ์การทำงาน 11–15 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.3

3.2 องค์ประกอบสมรรถนะผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สมัยใหม่

จากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในธุรกิจอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่พบว่า องค์ประกอบสมรรถนะผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สมัยใหม่ ประกอบด้วย 6 ด้าน และ 75 องค์ประกอบย่อย และจากการสำรวจถึงปัจจัยที่ส่งผลถึงการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ ผลการวิเคราะห์พบว่า มีองค์ประกอบย่อยที่สำคัญ ทั้งหมด 30 องค์ประกอบย่อย ใน 6 องค์ประกอบหลัก และทั้งหมดมีระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก ดังนี้

3.2.1 ด้านการจัดการเทคโนโลยีสมัยใหม่

1) การเลือกใช้สื่อในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) มีความรู้ความสามารถในระบบ AI

3) จัดการระบบข้อมูลด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่

4) ใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ในการเพิ่มผลผลิต

5) มีความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์ชิ้นส่วนยานยนต์สมัยใหม่

3.2.2 ด้านการจัดการการเงิน

1) มีความรู้ความสามารถบริหารการเงินให้เป็นไปตามแผนงาน

2) มีความรู้ความเข้าใจการบริหารการเงิน

3) มีความรู้และทักษะหลักการในการลดต้นทุนการผลิต

4) สามารถวางแผนการบริหารต้นทุนการผลิต

5) สามารถวิเคราะห์จุดคุ้มทุนการดำเนินธุรกิจ

3.2.3 ด้านแผนกลยุทธ์องค์กร

1) มุ่งมั่นดำเนินแผนกลยุทธ์ให้บรรลุเป้าหมาย

2) จัดลำดับความสำคัญของงานได้เหมาะสม

3) วางแผนการใช้ทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม

4) กำหนดวิธีดำเนินงานได้ตามแผนกลยุทธ์

5) ส่งเสริมพนักงานตระหนักถึงการพัฒนาตนเอง

รูปที่ 3 รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สมัยใหม่

3.2.4 ด้านทัศนคติและคุณลักษณะ
1) มีบุคลิกภาพและการแต่งการที่ดี
2) มีความสามารถในการบริหารเวลาได้ดี
3) ปรับปรุงและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
4) มีความฉลาดทางเชาว์ปัญญาและอารมณ์ตนเอง
5) สามารถทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ภายใต้แรง กดดัน
3.2.5 ด้านบริหารทรัพยากรบุคคล
1) การสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี
2) การสร้างแรงจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชา
3) ส่งเสริมจูงใจให้พนักงานรักองค์กร
4) การมอบหมายงานได้อย่างเหมาะสม
5) พนักงานตระหนักถึงการพัฒนาตนเอง
3.2.6 ด้านการบริหารการปฏิบัติงาน
1) มีความสามารถในการสื่อสารได้ดี
2) มีทักษะบันทึกเอกสารและออกคำสั่งการปฏิบัติงาน
3) มีความสามารถในการอธิบายและสั่งงานให้เข้าใจได้ดี
4) มีวิสัยทัศน์และเป้าหมายบริหารองค์กร
5) ให้ความช่วยเหลือติดตามประเมินผล

3.4 รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สมัยใหม่

ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สมัยใหม่ ที่จะนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ได้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ที่สมบูรณ์ของสมรรถนะทั้ง 6 องค์ประกอบ และองค์ประกอบย่อยทั้ง 30 ปัจจัย ดังแสดงในรูปที่ 3

3.5 คู่มือแนวแนวปฏิบัติการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สมัยใหม่

ผู้วิจัยได้นำเอารูปแบบที่ได้มาจัดทำคู่มือแนวปฏิบัติการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ โดยกำหนดออกมาเป็นหัวข้อของหลักสูตรอบรมสำหรับการการพัฒนา โดยได้กำหนดโครงสร้างหลักสูตรและขอบข่ายเนื้อหาของแต่ละหัวข้อในหลักสูตร วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม วิธีการอบรม สื่อประกอบการอบรม การประเมินผลและระยะเวลา โดยมีโครงสร้างและ

ขอบข่ายเนื้อหาของหลักสูตรสำหรับการพัฒนาสมรรถนะ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 หัวข้อและจำนวนชั่วโมง หลักสูตรพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่

หลักสูตรที่	หัวข้อหลักสูตร	จำนวนชั่วโมง
1	การบริหารทรัพยากรบุคคล	10
2	การบริหารการเงิน	6
3	การบริหารองค์กร	6
4	การจัดการเทคโนโลยีสมัยใหม่	8
5	การบริหารการปฏิบัติงาน	8
6	เจตคติและคุณลักษณะ	6
รวม		44

4. อภิปรายผลและสรุป

1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สมัยใหม่ ด้านแผนกลยุทธ์องค์กร ประกอบด้วย 1) คิดและปรับเปลี่ยนทิศทางของกลยุทธ์การพัฒนาองค์การในภาพรวม ให้เป็นกลยุทธ์ใหม่ที่ช่วยผลักดันให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน 2) ประยุกต์นโยบายองค์กรสู่การปฏิบัติในหน่วยงานของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) มีความสามารถในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 4) วิเคราะห์กลยุทธ์ขององค์กรเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 5) มีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินแผนกลยุทธ์ให้บรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพงศ์ และคณะ [1] ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะภาวะผู้นำระดับจัดการการผลิตในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า รูปแบบสมรรถนะภาวะผู้นำมี 4 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านการเป็นผู้เชี่ยวชาญ (To be Expert) 2) ด้านการนำผู้อื่น (Leading other People) 3) ด้านการนำองค์กร (Leading Organization) และ 4) ด้านการบริหารตนเอง (Self-management) จากนั้นคู่มือแนวทางการพัฒนาสมรรถนะภาวะผู้นำถูกประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญว่า มีความเหมาะสมในระดับสูงจากการประเมินเชิงปริมาณ

2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สมัยใหม่ด้านทัศนคติและคุณลักษณะ ประกอบด้วย 1) มีความคิดเชิงระบบและความคิดเชิงวิเคราะห์เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) สามารถปรับตัวอย่างทันท่วงทีเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง 3) วิเคราะห์ปัญหาและพัฒนาระบบการทำงานของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 4) คาดคะเนแนวโน้มผลดี ผลเสียที่จะเกิดขึ้นจากการตัดสินในการประเมินและแก้ไขการปฏิบัติงานของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพร และคณะ [2] ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาอาชีพผู้บริหารระดับต้นในอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนยานยนต์เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้บริหารระดับต้นควรมีทักษะด้านความคิด ทักษะด้านบุคคล ทักษะด้านเทคนิค โดยที่ความต้องการพัฒนาทักษะที่มีความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนา จำนวน 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ ทักษะการคิดเชิงระบบ ทักษะการคิดสังเคราะห์ และทักษะการให้คุณและให้โทษ

3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สมัยใหม่ ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการมุ่งจัดการเทคโนโลยีสมัยใหม่ ด้านการจัดการการเงิน ด้านแผนกลยุทธ์องค์กร ด้านทัศนคติและคุณลักษณะ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล และด้านการบริหารการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤตชน และคณะ [3] ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของผู้จัดการฝ่ายผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า องค์ประกอบสมรรถนะในการปฏิบัติงานของผู้จัดการฝ่ายผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วย 8 สมรรถนะ ได้แก่ สมรรถนะการวางแผนและการบริหารเชิงกลยุทธ์ สมรรถนะการบริหารคนและภาวะผู้นำ สมรรถนะการมีวิสัยทัศน์ สมรรถนะการควบคุมตนเองและการสื่อสาร สมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในงานและการแก้ไขปัญหา สมรรถนะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเชิงระบบ สมรรถนะการมุ่งจัดการเทคโนโลยี และสมรรถนะการทำงานเป็นทีม นอกจากนี้ยังพบว่า หลังจาก

พัฒนาสมรรถนะดังกล่าวแล้ว ผู้จัดการฝ่ายผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ จะต้องมีสมรรถนะการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นอีก 3 สมรรถนะ ได้แก่ สมรรถนะการจัดการการเงิน สมรรถนะการจัดการความเสี่ยง และสมรรถนะการมีคุณธรรมและจริยธรรม

4) ปัจจัยที่ส่งผลต่อรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สมัยใหม่ ด้านการจัดการการเงิน และด้านการบริหารการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 1) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการบริหารและการลดต้นทุนการผลิต 2) สามารถวางแผนและบริหารต้นทุนการผลิต 3) มีความรู้ความสามารถในการบริหารการเงินให้เป็นไปตามแผนงาน 4) คิดนอกกรอบโดยการนำเสนอความคิดใหม่ๆ ภายใต้วิสัยทัศน์ขององค์กร มาใช้กำหนดวิธีการปฏิบัติงานเพื่อความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ 5) ถ่ายทอดวิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กรให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าใจและเห็นความสำคัญได้ และ 6) มีวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่สอดคล้องกับหลักการบริหารขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชุติกาญจน์ [4] ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะผู้บริหาร การพัฒนาบุคลากรและส่วนประสมการตลาด (9Ps) ที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษาบริษัทอุตสาหกรรมอาหารแห่งหนึ่ง ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษาบริษัทอุตสาหกรรมอาหารแห่งหนึ่ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ สมรรถนะผู้บริหารด้านการสร้างแรงจูงใจและส่วนประสมการตลาด ด้านบุคลากร ด้านบรรจุภัณฑ์ ด้านช่องทางการชำระเงิน โดยร่วมกันพยากรณ์การส่งผลต่อความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษาบริษัทอุตสาหกรรมอาหารแห่งหนึ่ง ได้ร้อยละ 83 ในขณะที่สมรรถนะผู้บริหาร ด้านความเป็นผู้นำ ด้านการวางแผน ด้านการควบคุมดูแลมองหมายงาน การพัฒนาบุคลากร ส่วนประสมการตลาด ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านลักษณะทางกายภาพ และด้านกระบวนการจักการ ไม่ส่งผลต่อความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษาบริษัทอุตสาหกรรมอาหารแห่งหนึ่ง

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) สมาคมอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย และสถาบันยานยนต์ควรนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ ที่ได้จากการวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมและสัมมนาผู้บริหารในสถานประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ตามทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในยุคโลกาภิวัตน์

2) ผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ ควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาสมรรถนะในการบริหารงานของผู้บริหารอย่างจริงจัง โดยบรรจุแนวทางการพัฒนาไว้อย่างเป็นรูปธรรมและชัดเจนในแผนงาน โครงการการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารขององค์กรและให้การสนับสนุนการดำเนินการและงบประมาณอย่างต่อเนื่อง

3) ผู้บริหารในธุรกิจอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ ควรจะต้องมีการติดตามผลการนำความรู้และทักษะในการบริหารงานที่ได้รับหลังผ่านการฝึกอบรมมาพัฒนาการบริหารงานในด้านต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

4) ก่อนนำหลักสูตรคู่มือแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ไปใช้ ผู้ที่เกี่ยวข้องควรศึกษาและทำความเข้าใจแนวทางความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรให้มีความชัดเจน เพื่อที่จะได้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและดำเนินการพัฒนาให้บรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในคู่มือ

5) คู่มือแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ นี้เป็นคู่มือที่สามารถนำไปปรับและพัฒนาสมรรถนะในการบริหารงานกับธุรกิจอุตสาหกรรมอื่นๆ ได้เช่นเดียวกัน เช่น ธุรกิจอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ธุรกิจอุตสาหกรรมสิ่งทอ ธุรกิจอุตสาหกรรมไฟฟ้า ธุรกิจอุตสาหกรรมอาหาร เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

[1] S. Photralux, K. Asawarungsaengkul, V. Rungreunganun, and T. Intarakumthornchai, “The Leadership competency for management

level of manufacturing in auto-part industry," *The Journal of KMUTNB*, vol. 26, no. 2, pp. 309–317, 2016 (in Thai).

[2] S. Karakarn, S. Inthapichai, and W. Phonyiem, "The model of career development for first line management in Thai automotive spare parts industry for the entry of ASEAN economic community," *The Journal of KMUTNB*, vol. 26, no. 3, pp. 507–516, 2016 (in Thai).

[3] K. Wongrad, T. Boonyasopon, W. Ketsingha, and N. Surapongrukchareon, "The development work competency of production managersin electric and eectronic industries," *The Journal of KMUTNB*, vol. 22, no. 1, pp. 131–141, 2012 (in Thai).

[4] C. Kanso, "Managerial competency, Human resource development, and Marketing Mix (9Ps) affecting the readiness for entering the ASEAN economic community: The case study of a food industry company," M.S. thesis, Department of Business Administration, School of Business Administration, Bangkok University, 2014.